

України; Вікторія Ярова висвітлила питання процесуального закріплення даних, отриманих за допомогою поліграфа, Ганна Дерев'яно розглянула Конституцію України як джерело кримінального права. Цікавими були доповіді Юлії Гладкої, яка присвятила свій виступ медіації як позасудовому способу вирішення спорів, Аліни Свистун, яка визначила суперечності між Конституцією України та Кримінальним кодексом України та Колеснік Ірини, яка розглянула питання конституційних принципів у нормах Кримінального кодексу України. Також яскраво виступив Шалієвський Дмитро, який зазначив критерії допустимості доказів у механізмі кримінальної юстиції.

Можна стверджувати, що питання та пропозиції, які обговорювались учасниками круглого столу, знайдуть своє безпосереднє втілення у науковій та практичній діяльності органів кримінальної юстиції.

Круглий стіл щодо правового регулювання імміграційної політики ЄС

8 жовтня 2015 р. в Київському університеті права НАН України під керівництвом к.ю.н., доцента О. О. Харчука та к.ю.н., доцента Н. Б. Мушак було проведено круглий стіл на тему: «Співробітництво держав-членів ЄС у питаннях, пов'язаних зі спільною імміграційною політикою ЄС». До участі у круглому столі були залучені студенти V та VI курсів факультету «Міжнародних відносин» спеціальності «Міжнародне право».

Із вступним словом до присутніх звернулися О. О. Харчук та Н. Б. Мушак. Вони наголосили на важливості та актуальності дослідження зазначеної тематики у зв'язку із складною міграційною ситуацією, що склалася в межах Європейського Союзу в результаті значної кількості нелегальних мігрантів зі Сходу на територію ЄС, а також встановили завдання дослідити імміграційне законодавство ЄС та законодавство його держав-членів, визначити співвідношення положень національних законодавств із правом ЄС в цій сфері, а також з'ясувати, яким чином ситуація, що склалася в ЄС, може вплинути на процес запровадження безвізового режиму між Україною та Європейським Союзом.

Під час обговорення тематики круглого столу студентами було продемонстровано високий рівень теоретичних знань, а також аналіз з правової точки зору проблемних питань, що мають практичне значення. Студенти виступили із науковими доповідями та презентаціями: Чебанов Євгеній – «Національне законодавство держав-членів ЄС щодо регулювання міграційної сфери», Кортюкова Тамара – «Основні методи боротьби з нелегальною імміграцією», Лазарчук Мирослава – «Розподіл компетенції між інститутами ЄС в сфері імміграційної політики», Пашковець Ольга – «Повноваження держав-членів ЄС та ЄС у питаннях, пов'язаних із наданням притулку», Величко Касим – «Проблема воз'єднання сімей», Коротич Альона – «Процедура оскарження відмови у наданні притулку» тощо.

Під час обговорення доповідей та проблемних питань учасниками було зазначено, що правове регулювання імміграційної сфери ЄС належить до спільної компетенції Європейського Союзу та його держав-членів. Компетенція у даній сфері чітко розподілена між органами, установами та інституціями ЄС та державами-членами ЄС. Правові засади співробітництва держав-членів ЄС у зазначеній сфері визначені у статтях 77 та 80 Договору про функціонування ЄС. До завдань ЄС належать: 1) забезпечення відсутності будь-якого контролю щодо осіб незалежно від громадянства при перетині внутрішніх кордонів ЄС; 2) проведення перевірок щодо осіб при перетині зовнішніх кордонів; 3) введення інтеграційної системи управління зовнішніми кордонами. Більш детально імміграційну сферу регулюють: Кодекс ЄС про режим перетину особами кордонів, ухвалений регламентом № 562 від 15 березня 2006 р.; Регламент № 863 про створення Європейського агентства управління оперативним співробітництвом на зовнішніх кордонах (FRONTEX) від 11 липня 2007 р.; та Регламент № 810, що встановлює Кодекс спільноти про візи від 13 липня 2009 р. тощо. Однак, незважаючи на те, що всі нормативні акти ЄС в цій сфері мають характер прямої дії, тобто є обов'язковими до виконання державами-членами ЄС, держави-члени приймають власні законодавчі акти, що регулюють імміграційну сферу. Здебільшого національні акти держав-членів відповідають актам ЄС, однак існують випадки, коли держави-члени можуть відступати від положень актів ЄС, що також зазначено у Шенгенському кодексі ЄС 2006 року. Так, держави-члени повинні усувати всі перешкоди, що заважають рівномірному руху осіб та транспорту в пунктах перетину внутрішніх кордонів, але у випадку серйозної загрози, держава-член ЄС може тимчасово відновити прикордонний контроль на своїх внутрішніх кордонах на строк не більше 30 днів або сама передбачити термін дії серйозною загрози. У випадку відновлення такого контролю, держава повинна повідомити про це Європейську Комісію та Європейський Парламент. У ході обговорення було з'ясовано, що такою серйозною загрозою може бути загроза національній безпеці держава-члена ЄС, її громадському порядку, а також терористична атака.

Детально було розглянуто питання правового регулювання співробітництва держав-членів ЄС з ЄС у боротьбі з нелегальною міграцією, де було підкреслено важливу роль діяльності FRONTEX, RABIT (загонів швидкого прикордонного реагування ЄС) та Евросур (Європейської системи прикордонного контролю) у боротьбі проти нелегальної міграції та протидії виникненню надзвичайних міграційних потоків.

Також під час круглого столу було досліджено питання надання притулку в ЄС та процедуру оскарження відмови у наданні притулку. У прийнятій ЄС Дублінській конвенції 1990 р. визначається, яка держава має розглядати клопотання про надання притулку. Відповідно до цієї угоди біженець зобов'язаний просити притулок у першій «безпечній країні», в яку він в'їхав. Дублінська конвенція не регламентує процедуру оскарження відмови у наданні притулку, але важливим є те, що якщо біженцю відмовила у наданні притулку хоча

б одна країна Європейського Союзу, він автоматично втрачає право на притулок в усіх інших країнах Євросоюзу. Водночас, у кожній державі-члені існують свої правила отримання статусу біженця: різні правила подачі заяви, різні терміни розгляду заяви, різні правила подачі апеляцій тощо. Проте в усіх державах обов'язковою є подача розгорнутої заяви, проходження співбесіди (інтерв'ю), реєстрація в центрі для біженців (або за місцем проживання) та прибуття за викликом до інстанції, що розглядає справу про надання притулку. Деякі держави дозволяють подавати заяву про надання притулку не лише на території або кордоні країни, а й у посольствах за кордоном. Студентами було з'ясовано, що загальним для всіх держав-членів ЄС є встановлення двоступеневої процедури вирішення питання про статус біженця. На першому етапі імміграційні органи вирішують питання про доступ на територію країни. На другому етапі докладно розглядається питання про можливість надання статусу біженця відповідно з визначенням поняття «біженець», що міститься в Конвенції 1951 року. Більше того, в кожній державі існує процедура оскарження рішення щодо статусу біженця, в якій потрібно чітко описати, які саме обставини не були враховані при відмові або навести додаткові докази переслідувань, а також описати всі порушення процедури, які були допущені при розгляді справи про надання статусу біженця.

Наприкінці обговорення було розглянуто питання правового регулювання возз'єднання сімей в ЄС, яке регулюється 2003/86 ЄС та національним законодавством держав-членів ЄС. Обговорення даного питання полягало у визначенні того, хто ж належить до членів сім'ї, а також вікові обмеження. У ході дослідження даного питання було з'ясовано, що возз'єднання сімей стосується всіх громадян держав-членів ЄС, що користуються свободою пересування, громадян ЄС, які перебувають у шлюбі з громадянами третіх країн.

Під час підбиття підсумків керівництвом заходу було відзначено та заохочено студентів із найкращими доповідями та презентаціями, зокрема Величка Касима та Кортуюву Тамару.

Новий проект КУП НАНУ щодо видання коментаря до Конституції Пилипа Орлика

19 жовтня 2015 р. в Міжнародному центрі правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи КУП НАН України відбулася зустріч ректора Київського університету права НАН України, професора Ю. Л. Бошицького з кандидатом філологічних наук, істориком літератури, членом Асоціації українських письменників М. С. Трофимук.

Мирослав Степанович є видатним неолатиністом сучасності, автором серії видань, присвячених політичній діяльності та літературній творчості гетьмана Пилипа Орлика, зокрема він один із перших здійснив переклад з мови оригіналу (латинської) Першої конституції України гетьмана Пилипа Орлика 1710 р.

Конституція Пилипа Орлика є унікальною пам'яткою не лише вітчизняної, а й усієї європейської конституційно-правової доктрини, вона стала відправною точкою для написання конституцій сучасності.

Зважаючи на те, що основні положення Першої конституції мають безпосередній вплив на подальший розвиток українського конституціоналізму та державотворення, не викликає жодних сумнівів значимість пізнання її юридичної природи, необхідність концептуального осмислення та дослідження змісту її доктринальних засад усіма фахівцями у галузі права, зокрема і студентською молоддю Київського університету права НАН України.

Відтак метою зустрічі було обговорення питань видання перекладеного тексту Конституції П. Орлика з правовими коментарями, підготовленими професорсько-викладацьким складом КУП НАН України.

Окрім того, було досягнуто консенсусу щодо спільного видавництва латинсько-українського словника, серії книг з історії культури України, а також було домовлено про публікацію листів П. Орлика, що безперечно сприятиме підвищенню професіоналізму та правової культури юристів-практиків, науковців, студентів.

Співробітництво Київського університету права із Західним науковим центром НАН України у м. Львів

19 жовтня 2015 р. у Міжнародному центрі правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи КУП НАН України відбулася зустріч ректора Київського університету права НАН України, професора Ю. Л. Бошицького з помічником голови Західного наукового центру НАН України Є. В. Захарчуком.

Метою зустрічі було обговорення питань щодо напрямів майбутньої співпраці, зокрема щодо організації та проведення спільних конференцій, майстер-класів, тренінгів, круглих столів та інших науково-практичних заходів; забезпечення обміну інформацією у сфері науково-дослідної та культурно-просвітницької діяльності; створення та реалізації освітнянських програм; здійснення спільної видавничої діяльності. Особливу увагу було акцентовано на перспективних напрямках співробітництва в рамках реалізації науково-дослідних та науково-технічних проектів, подання спільних напрацювань у сферах, що становлять взаємний інтерес для установ, на грантові програми та конкурси.

Користуючись нагодою, ректор Ю. Л. Бошицький розповів про креативні проекти та діяльність Міжнародного центру КУП НАН України у м. Львові та окреслив ключові детермінанти його створення та функціонування.

У результаті було досягнуто консенсусу щодо підписання у майбутньому меморандуму про співробітництво між Київським університетом права НАН України та Західним науковим центром НАН України.